

MOMENTUM *nytt*

Foreningen for Arm- og Benprotesebukere

ÅRGANG 5

NR. 4/2000

Aktuelle tema & reportasjer

Hylser & Komponenter	s. 4
Amputasjon førte til proteseoppfinnelse	s. 6 og 15
Førjulsweekend	s.8/9
...og så var det JULEBORD!	s. 9
Nordisk Ortopediteknisk Kongress	
“Alle var der”	s. 10-12
En kulturrevolusjon er skjedd!	
Fornyelse i offentlig forvaltning	s. 14
Pressemelding	s. 18
Leserne har ordet	s. 19

Faste spalter

Leder s. 2

MOMENTUMnytt nr. 4/2000

Utgiver: MOMENTUM,
Grinistubben 6, 1359 Eiksmarka.
Utkommer 4 ganger årlig.

Redaktør og styremedlem:
Anita Baastad
tlf.: 67 14 79 42
E-post: abaastad@online.no

Layout og sats: Anita Baastad
Trykk: Wisa Grafisk as

Styret:

Leder: Nils-Odd Tønnevold
tlf.: 22 44 18 14
E-post: nils@connectum.no
fax: 22 44 33 19

Nestleder: Helge Borgevad
tlf.: 32 85 64 26
E-post: helge.borgevad@c2i.net

Medlemsansvarlig: Anne Kristin Djuve
tlf.: 32 89 21 81
E-post: akdjuve@senswave.com

Styremedlem: Geir Liang
tlf.: 73 94 22 22
E-post: liangdoc@online.no

Styremedlem: Tor Dalsheim
tlf.: 61 29 56 29
E-post: tor.dalsheim@senswave.com

Styremedlem: Svein Resell
tlf.: 22 33 09 99
E-post: svein.resell@intercomp.no

Internett:
<http://www.momentum.no>

Årskontingent år 2000:

- Hovedmedlemskap for protesebrukere minimum kr. 150.-
 - Støttemedlemskap for pårørende og fagfolk minimum kr. 100.-
 - Støttemedlemskap bedrift koster minimum kr. 300.-.
- Gaver utover dette beløp mottas med takk!

Annonser: Vennligst kontakt
Nils-Odd Tønnevold på tlf. 22 44 18 14
eller fax 22 44 33 19 for nærmere informasjon.

Bankforbindelse:
Den norske Bank ASA
Kontonummer: 0530.06.69788

Kjære Medlem

Lagspill. Stadig flere fagpersoner - ortopediingenører, teknikere, fysioterapeuter, ergoterapeuter, leger, sykepleierer m.v. - legger for dagen en stor innstatts for å gjøre livet vårt så optimalt de kan for at vi protesebrukere skal kunne leve aktive liv. Mange engasjerer seg sterkt og bruker en god del av fritiden sin på frivillig arbeid som har med rehabilitering av amputerte å gjøre. Deltakelsen på Nordisk Ortopediteknisk Kongress som fant sted i Oslo 5-7. oktober og den stadig økende oppslutningen om MOMENTUMs arrangementer vitner om det. Fagpersoner og brukere går side om side og entusiasmen er påtagelig. Det er viktig, det varmer og vi setter stor pris på det. Det er en vinn-vinn situasjon!

Slaveri. Vi er imidlertid bekymret for de ortopediske verkstedene og deres eiere. Vi er redd de ikke vil orke å strekke seg lenger for oss protesebrukere på jobben og på fritiden. Ikke fordi de ikke vil, men fordi de økonomiske betingelsene de er underlagt av Rikstrygdeverket er uholdbare. Avtalene som verkstedene har med RTV slik det er i dag kan minne om slavekontrakter. Det er umulig å tjene penger - eiere og ansatte sliter seg ut for brødsmler. Vi mener dette er uverdigg, kortsiktig og usunt. Vi tror ingen er tjent med å ha det slik - hverken brukere, ansatte og eiere på verkstedene, skattebetalerne eller samfunnet forøvrig. Det er viktig å kunne oppmuntre til innsats og ha evne til å beholde og utvikle dyktige medarbeidere. Uten dette blir det ikke overskudd til innovasjon og nytenking. Vår konklusjon er at forandring må til. Nå! Vi stiller oss gjerne til rådighet for å bidra konstruktivt til en forbedring av dagens system.

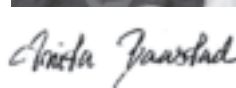
Riktig god jul og godt nytt år!

Vennlig hilsen

Nils-Odd Tønnevold
Leder

Anita Baastad
Redaktør

erimed

Pro Limb was provided with 20 years experience for knee's development and design.

Pro Limb unceasingly designed excellent knee that base on safety, comfortable, light, practical and convenience assembly.

Especially concerned quality and security, we got CE mark (ISO-10328 standard) for all of products.

Endelig noen som tenkte anatomi da modulsystemet fikk sin form!
For ytterligere informasjon vennligst kontakt din ortopediingeniør eller Matts Larsson på [erimed](mailto:info@erimed.se)

erimed international, Postboks 5028, 141 05 Huddinge
telefon 0046 84 49 56 50, fax 0046 86 46 47 67
epost info@erimed.se

Clever Bone & Clever Knee

The knee system is a four bar polycentric knee combine with save energy clever bone. (adult knee and child knee)

- Ultra light designed to lighten patient burden.
- Point of high security designed to prevent patient fall over and provide patient with quick adaptation.
- Point of great winding designed to create more activity space.
- Unique "Cupid" molding.
- The knee system provide patient with comfortable feeling, bring patient activity into full effect, and avoid psychological hidden cause forgot their leg in deficient condition.

Cutting fixture ensure dual sticks with orderly tangent plane

Stick Size Selection Guide:

Stick Length(mm)	Patient Weight(kg)				
	45 ~ 60	61 ~ 70	71 ~ 80	81 ~ 90	91 ~ 100
70~170	S M	S M	M L	L L	L XL
171~205	S M	M M	M L	L L	L XL
206~240	S M	M L	L L	L XL	XL XL
241~270	M L	L L	L XL	L XL	XL XL
271~300	L L	L XL	L XL	XL XL	XL
301~330	L L	XL XL	XL XL	XL	

Remark:

- (1). The Size (black color) will be used for patient with non and low activity level.
The Size (rod color) will be used for patient with nor mal activity level.
- (2). The stick diameter : S=11 M=11.5 L=12 XL=12.5

10. oktober 2000 - Scandic Hotel Bergen

TEMA

“Hylser & komponenter”

70 deltakere inklusive foredrags - holdere fra OrthoEurope AB, Atterås Ortopediteknikk AS, Drevelin AS og MOMENTUM var der. Interessen for temaene hylsekomfort, teknologisk utvikling og foten “Pathfinder” var enorm.

Rolf Christensen, t.v. og Jan Egil Moldekleiv

I øsende pøsende regnvær lettet flyet og satte kurs for Bergen og landet i strålende sol og vakre høstfarger en snau time senere. MOMENTUM hadde lagt Temakvelden der for første gang. Vi var spente. Hvor mange ville komme? Ville elektronikken oppføre seg ordentlig? Hadde vi vært for ambisiøse? Var det mulig å få belyst ”Teknologisk utvikling og fremskritt innen hylsekomfort” i løpet av tre timer? Bekymringene skulle vise seg å være unødvendige. Nils-Odd Tønnevold, leder i MOMENTUM, kunne ønske mange flere enn vi hadde forventet velkommen og takket hjertelig for sponsing og deltakelse. Han benyttet

også høvet til å fortelle om MOMENTUMs prosjekter og aktiviteter før han ga ordet til ortopediingeniør Rolf Christensen, Drevelin AS. Han redegjorde for valg av komponenter og materialer. Han og kollega Jan Egil Moldekleiv anskueliggjorde utviklingen som nå skjer på protesearenaen ved å vise frem diverse proteser og en videofilm.

Karl-Erik Stenberg, direktør i OrthoEurope AB, var nestemann ut. Han påpekte ”Pathfinder”-fotens fortrinn – innebygget energilagring og støtdempning som gjør at protesebrukeren blir mindre trett og orker mer og dermed får øket sin livskvalitet.

Ortopediingeniør Kjetil Atterås fortalte om sin erfaring med tilpasning av lårproteser med skjellettlås (ICS). Han kunne fortelle at brukere av ICS-hylser er svært fornøyde med den nye hylsetypen. Det er bedre å sitte, man blir mer stabil under gange, får brukt lår-muskulaturen bedre og er mindre plaget av gnagsår. Kort sagt – en økning av livskvaliteten!

Kjetil Atterås

Karl-Erik Stenberg

Spørsmål og svar gikk livlig begge veier under paneldebatten. Så livlig at vi glemte å ta bilder! Neste dag bar det av sted til Drevelin AS og Atterås Ortopediteknikk AS for å rette opp skaden. Vi bare måtte ha noen bilder fra denne vellykkede Temakvelden hvor svært mange protesebrukere fikk svar på ting de hadde gått og lurt på lenge.

Nu blir det lättare att gå...

Intelligent

Microprocessor styrd knäled:

- anpassar svingfasen automatiskt till gånghastigheten
- kräver mindre energi, vilket gör att brukaren orkar mer
- möjliggör en mer naturlig gång

Fakta:

- Batterilivslängd 1 år
- Fyrledad - vikt 965g - max flexion 160°
- Enkeledad - vikt 995g - max flexion 155°

NABCO Ltd.

CENTRI®

Datavägen 6
175 43 Järfälla
Tel: 08-580 311 65
Fax: 08-580 311 28
www.centri.se

Amputasjon førte til protese- oppfinnelse

Kreft med amputasjon som følge høres ikke særlig kreativt ut, men for **CARL-ERIK REGNELL** la det grunnlaget til å tenke nytt. Frustrasjonen over den lite funksjonelle protesen han fikk etter sin låramputasjon drev ham til å ville skape verdens beste protese. Spørsmålet er om han ikke lyktes med det.

Det har mange ganger vist seg at teknologiske innovasjoner innen ortopediteknikken skyldes at en enkelt protesebruker har vært misfornøyd med tilgjengelige produkter. Flex-Foot, Iceross, Total Knee og TEC er gode eksempler på protesekomponenter som er utviklet av protesebrukere i nyere tid. **CARL-ERIK Regnell** var tidlig ute som oppfinner.

Regnell vokste opp i nærheten av Stockholm, men reiste rundt på bygdene i Småland, Emil i Lönnebergets hjemtrakter, på 1940-tallet og solgte sjokolade. Etter krigen hadde han bukser av grov kvalitet som gav ham eksem rundt kneet. Legene fant ikke svar på hudproblemet på vanlige måte og prøvde med strålebehandling. Det viste seg at Carl-Erik hadde kreft og beinet måtte amputeres over kneet.

Diskusjon med svogeren

Carl-Erik hadde en svoger som arbeidet på Aga Faxius i Malmö og de to hadde mange diskusjoner om hvordan et mekanisk protesekneledd burde konstru-

eres. De kom frem til at et hydraulisk system var tingen og satte i gang med å lage tekniske tegninger som i sin tur la grunnlaget for å sette det i produksjon. Til å begynne med produserte Aga Faxius deler til hydraulikksystemet for Regnell som monterte sammen protesene hjemme i Småland. Det ble imidlertid dyrt å la Malmöbedriften lage komponentene og derfor begynte han å se seg om etter andre underleverandører. En av bedriftene han fant frem til var Stenbergs Mekaniska Verkstad i Växjö.

Minimal risikokapital

I 1952 søkte og fikk Carl-Erik patent på sin kneleddsmekanikk. Professor Gunnar Wiberg ved Lunds Universitet støttet ham og oppfinnelsen ble premiert i Paris i 1954. Men det var vanskelig å få med noen som kunne bidra økonomisk til videreutvikling og få satt protesen i masseproduksjon. Det ble til at Regnell selv måtte skyte inn det han kunne. I tillegg skaffet han seg en investor gjennom å gi vedkommende visse salgsrettigheter.

Det var mange som var interessert i Regnellprotesen og Carl-Erik forsøkte selv å selge den på det amerikanske markedet. Det endelige gjennombruddet kom etter mange turer til Veterans Administration i USA som testet og godkjente det. Friberg, investoren, solgte en variant av kneet sammen med Ehn & Holmgrens Ortopediske i Uppsala, mens LIC Ortopedi solgte en ytterligere variant gjennom Ortoproban. Når Protesindustri kjøpte opp Ortoproban begynte LIC å produsere protesen i Norrköping. Det som skilte variantene fra hverandre var huset som hydraulikken var innmontert i og det var nettopp disse forskjellige "innpakningene" som hindret salget fra å ta av. Ettersom læsning av kneet Hydraulikken ble styrt gjennom hælbelastning ved kontakt mellom protesefoten og underlaget innebar det at protesen måtte spesiallages til hver eneste protesebruker i henhold til vedkommendes høyde. Regnellprotesen var derfor ikke lagervare og det gjorde den vanskelig å selge.

fortsetter s. 15

Alpha® Liners

**Den første og fineste er
nå tilgjengelig i str.
Large Plus**

- ☞ Passer bedre for brukere med konisk stumpfasong
- ☞ Tilgjengelig i 3, 6 og 9 mm tykkelse
- ☞ Velg mellom pinnelås og endepute
- ☞ Alpha® sortimentet består nå av 6 størrelser: Small, Medium, Medium Plus, Large, Large Plus og Extra Large
- ☞ Nytt *portabelt* tørkestativ, perfekt på reise

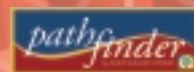
Ultimate Knee®

**Ultimat allsidig,
Ultimate stabilitet...
Ultimate Knee®**

- ☞ Sofistikert hydraulisk kneledd - en revolusjon innen proteseutviklingen
- ☞ Passer både for nyamputerte og høyaktive brukere
- ☞ Kan innstilles til å låse ved hælkontakt eller sige kontrollert i trapper og bakker
- ☞ Naturlig knebøy under gang sparer betydelig på kreftene
- ☞ Kneet følger automatisk med, uansett gangtempo
- ☞ Veier lite og tåler mye - godkjent for personer som veier opptil 125 kg

Pathfinder™ Fot

**Gjør mer en du noensinne
trodde var mulig...
Pathfinder™ Fot**

- ☞ Designet for å gi lagre energi og minske tretthet
- ☞ Innovativ kombinasjon av springfjær og gassstøtdemper gir spenst, stabilitet og komfort
- ☞ Gassstøtdemperen er justérbar for å kunne tilpasses den enkeltes behov
- ☞ Gjør det mulig å være mer aktiv en man forestiller seg
- ☞ Eliminere "dødsonen" som mange brukere klager over på andre proteseføtter

ORTHOEUROPE

TEKNOLOGI FOR LIVET

For ytterligere informasjon, vlg. kontakt din ort.ingeniør el. Jerry Berglund, Ortho Europe, tlf 0046 733 423 266

ORTHOEUROPE

ORTHO EUROPE AB

Rubanksgatan 9 • 741 71 Knivsta • Sverige

Telephone: +46 (0) 18 34 92 90 • Fax: +46 (0) 18 34 92 90 • Email: helge.orthoeurope@telia.com

www.ortho-europe.com

I samarbeide med

OHIO WILLOW WOOD

27-29. oktober 2000 - Spidsbergseter på Ringebufjellet

Førjulswweekend

*Fra Sverige i øst,
Hordaland i vest, Alta
i nord og Tønsberg i
sør m.v. kom rundt 70
stykk medlemmer, på-
rørende, ortopedi-
ingeniører, teknikere
og leverandører til
MOMENTUMs
Førjulswweekend på
Spidsbergseter.*

Det faglige programmet:

- * MOMENTUMs aktiviteter
- * Nytt intelligent japansk kneledd presentasjon av Centri AB
- * Hylsekomfort - orientering om nyvinning ved Atterås Ortopediteknikk AS
- * Paneldebatt - tema teknologisk utvikling/hylsekomfort ledes av Sverre Ølsvik, leder, Norske Ortopediingeniørers Forening.

Bussen var omkranset av vakre høstfarger der den kjørte oppover Gudbrandsdalen med forventningsfulle passasjerer. De vel fire timene turen varte gikk fort og vel fremme, innsjekket og registrert ønsket MOMENTUMs leder Nils-Odd Tønnevold alle velkommen. Der nest kom tiden for de kulinariske gleder. Du verden for et matbord! Intet – absolutt intet – manglet. Tennene formelig løp i vann. Og så mange vi var! Og så var det så gøy å treffe igjen kjente fra i fjor. Og alle de nye ansiktene! Det ble nok knyttet noen "bånd" allerede den første kvelden.

Lørdag våknet vi til nysne og etter en solid frokost bar det ut på friluftsekspedisjon, noen til fots, andre i hest og kjerre til et lauvotelt – en ny og spennende opplevelse for de fleste. Det var trangt om plassen rundt bålet hvor røyken steg opp mot teltåpningen. Det ga en god følelse å kjenne seg hensatt

til Steinaldertiden for en stakket stund før alvoret skulle ta til, nemlig det faglige programmet.

Faglig program

Vår leder, Nils-Odd Tønnevold, orienterte om MOMENTUMs prosjekter og aktiviteter før han gav ordet til Jerry Berglund, Centri AB i Sverige. Han introduserte et nytt, japansk kneledd, NABCO Intelligent Knee, som bl.a. har et mikroprosessorstyrt pneumatisk kneledd og har mange fortrinn;

- det følger brukerens ganghastighet
- det krever lite energi å bruke
- det er stabilt ved belastning
- det kan bøyes hele 160° som gjør det lett å sitte på kne eller på huk
- batteriets levetid er ett år og det er enkelt å skifte
- det veier lite (ca 1000 gram)

MOMENTUM-medlem Jill-Helen Nielsen demonstrerte kneleddet og mestret det 100%. Hun satt på huk og kne, gikk sakte, fort, jogget og gikk ned trapper og bakker steg over steg som om hun aldri skulle ha gjort annet. Men så virker hun da også storfor- nøyd med kneleddet som Jerry holder opp.

Ortopediingeniør Kjetil Atterås fra Atterås Ortopediteknikk AS gjorde nye tilhørere kjent med ICS-hylsen (hylse med skjellettås) for lår-

protesebrukere og alle dens fordele. Han påpekte at ICS-hylsen har en lang rekke fortrinn fremfor de mer vanlige hylseformene. Herav nevnes bedre stabilitet og kontroll under gang, øket komfort når man står, går og sitter samt bedre utnyttelse av gjenværende muskler. Resultatet er et mindre smertefullt og mer aktivt liv.

Ortopediingeniør Sverre Olsvik, leder for Norske Ortopediingeniørers Forening, ledet paneldebatten som forøvrig bestod av ortopediingeniør Kjetil Atterås, ortopeditekniker Jerry Berglund, turnuskandidat Tore Henrik Brodkorb, bruker og styremedlem Tor Dalsheim, ortopeditekniker Ivar Goplen, ortopediingeniør Christer Hedquist samt bruker og styreleder Nils-Odd Tønnevoll.

Sverre startet paneldebatten med å tenne to lys på talerstolen - et for

Kunnskap og et for **Erfaring** og påpekte teoretisk kunnskap og klinisk erfaring som grunnpilarene for faget. Han fremhevet bl.a. betydningen av brukermedvirkning for å nå frem til optimal funksjon for den enkelte. Skal man lykkes må begge parter bidra. Derneft fulgte en svært så livlig debatt med en rekke spørsmål og kommentarer fra salen etterfulgt av bidrag fra panelet. Det er ikke plass til å gjengi hele debatten, men vi nevner bl.a.:

En "fersk" protesebruker forklarte at han brukte seks stumpesokker for å få sin lårprotesehylse til å sitte og lurte på om det skulle være slik? Fra panelet ble det svart at det nok var en overgangsperiode - det er nemlig vanlig at hevelsen etter operasjon gir seg suksessivt og dette vil oppleves som om stumpen "krymper". Det er i en slik periode ofte praktisk å kunne fore ut protesen

med sokker inntil det blir nødvendig å tilpasse en ny hylse. I løpet av en periode på 1-3 år etter amputasjon kan det være nødvendig å skifte ut hylse noen ganger ettersom stumpens volum og muskelbalanse går seg til. Å skulle bruke seks sokker er riktignok i meste laget og indikerer behov for ny hylse.

Det var en positiv og konstruktiv toveisdiallog som fant sted i den vakre Rondesalen på Spidsbergseter. Etter dette ble vi innviet i stedets historie av vertskapet og nøt nok et nydelig festmåltid. Stemningen var entydig - hit vil vi tilbake!

Anita Baastad og
Nils-Odd Tønnevoll

...og så var det JULEBORD!

Svein Resell var toastmaster under festmiddagen som besto av gravlaks, ribbe og multekrem og smakte aldeles fortreffelig. Her ser vi han sammen med muntrasjonsrådet Liv Sørensen.

Juleweekendens helt store overraskelse var Jan Magne Langseth som sammen med kona, Marianne, danset og danset og danset på sitt ene ben! Det var flere som fikk "hakeslepp" av hans ferdigheter.

De holdt faktisk til sølv i Norgesmesterskapet i "swing" weekenden etter på Dombås. Begivenheten ble dekket av NRK og vist i "Norge Rundt" søndag 3. desember.

Nordisk Ortopedi

“Alle va

Temaene spant fra teknologisk utvikling fra ganglaboratorium, nytte- og kostnad, amputasjonspasienter, erfaring med bruk av mikroprosessorstyrte kneledd.

27 utstillere, drøyt 400 deltakere og MOU. I hovedinnholdet av generalsekretær Liv A. formidle vårt inntrykk fra Kongressen gjennom

Janne Carlsson og Juba P. Raninen fra Otto Bock Scandinavia

Fra PiMedical stand. Bak f.v. David de Magtije, Erna Bruks, Lindus Lindén, Fredrik Meyer, Johan Liljebom og Josefin Andersson. Foran t.v. Göran Garbergs og Ragnbeidur Isaksdottir

Program Torsdag 5. oktober		Program Fredag 6. oktober	
Tid	Program	Tid	Program
08.00 – 10.00	Registrering/Kaffe	08.00 – 09.00	Plenar
10.00 – 10.30	Åpning av 9. Nordiske Ortopædiske Kongress og Utvalgte Apptegninger Liv Aron FPD	09.00 – 10.00	Plenar
	Stilling: Åpen til 17.00		
10.30 – 17.00	Lunch	10.30 – 11.00	Plenar
12.00 – 13.00	F1 Åpning foredrag "Rehabilitering - (Re)gler (Re)gler"	11.00 – 12.00	Plenar
13.00 – 14.00	Stell fra Gjørdhede i Vestfold	12.00 – 13.00	Plenar
	Overlege: Pär Gustav, Ragnhild, Sten		
14.00 – 14.45	F2 Proteser for bruk av mikroprosessorstyrte kneledd	13.00 – 14.00	Plenar
14.45 – 15.00	F3 Kneledd med mikroprosessorstyrte kneledd	14.00 – 15.00	Plenar
15.00 – 15.45	F4 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	15.00 – 16.00	Plenar
15.45 – 16.00	F5 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	16.00 – 17.00	Plenar
16.00 – 17.00	F6 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	17.00 – 18.00	Plenar
17.00 – 18.00	F7 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	18.00 – 19.00	Plenar
18.00 – 19.00	F8 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	19.00 – 20.00	Plenar
19.00 – 20.00	F9 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	20.00 – 21.00	Plenar
20.00 – 21.00	F10 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	21.00 – 22.00	Plenar
21.00 – 22.00	F11 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	22.00 – 23.00	Plenar
22.00 – 23.00	F12 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	23.00 – 24.00	Plenar
23.00 – 24.00	F13 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	24.00 – 25.00	Plenar
24.00 – 25.00	F14 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	25.00 – 26.00	Plenar
25.00 – 26.00	F15 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	26.00 – 27.00	Plenar
26.00 – 27.00	F16 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	27.00 – 28.00	Plenar
27.00 – 28.00	F17 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	28.00 – 29.00	Plenar
28.00 – 29.00	F18 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	29.00 – 30.00	Plenar
29.00 – 30.00	F19 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	30.00 – 31.00	Plenar
30.00 – 31.00	F20 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	31.00 – 32.00	Plenar
31.00 – 32.00	F21 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	32.00 – 33.00	Plenar
32.00 – 33.00	F22 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	33.00 – 34.00	Plenar
33.00 – 34.00	F23 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	34.00 – 35.00	Plenar
34.00 – 35.00	F24 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	35.00 – 36.00	Plenar
35.00 – 36.00	F25 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	36.00 – 37.00	Plenar
36.00 – 37.00	F26 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	37.00 – 38.00	Plenar
37.00 – 38.00	F27 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	38.00 – 39.00	Plenar
38.00 – 39.00	F28 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	39.00 – 40.00	Plenar
39.00 – 40.00	F29 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	40.00 – 41.00	Plenar
40.00 – 41.00	F30 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	41.00 – 42.00	Plenar
41.00 – 42.00	F31 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	42.00 – 43.00	Plenar
42.00 – 43.00	F32 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	43.00 – 44.00	Plenar
43.00 – 44.00	F33 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	44.00 – 45.00	Plenar
44.00 – 45.00	F34 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	45.00 – 46.00	Plenar
45.00 – 46.00	F35 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	46.00 – 47.00	Plenar
46.00 – 47.00	F36 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	47.00 – 48.00	Plenar
47.00 – 48.00	F37 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	48.00 – 49.00	Plenar
48.00 – 49.00	F38 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	49.00 – 50.00	Plenar
49.00 – 50.00	F39 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	50.00 – 51.00	Plenar
50.00 – 51.00	F40 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	51.00 – 52.00	Plenar
51.00 – 52.00	F41 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	52.00 – 53.00	Plenar
52.00 – 53.00	F42 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	53.00 – 54.00	Plenar
53.00 – 54.00	F43 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	54.00 – 55.00	Plenar
54.00 – 55.00	F44 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	55.00 – 56.00	Plenar
55.00 – 56.00	F45 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	56.00 – 57.00	Plenar
56.00 – 57.00	F46 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	57.00 – 58.00	Plenar
57.00 – 58.00	F47 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	58.00 – 59.00	Plenar
58.00 – 59.00	F48 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	59.00 – 60.00	Plenar
59.00 – 60.00	F49 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	60.00 – 61.00	Plenar
60.00 – 61.00	F50 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	61.00 – 62.00	Plenar
61.00 – 62.00	F51 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	62.00 – 63.00	Plenar
62.00 – 63.00	F52 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	63.00 – 64.00	Plenar
63.00 – 64.00	F53 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	64.00 – 65.00	Plenar
64.00 – 65.00	F54 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	65.00 – 66.00	Plenar
65.00 – 66.00	F55 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	66.00 – 67.00	Plenar
66.00 – 67.00	F56 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	67.00 – 68.00	Plenar
67.00 – 68.00	F57 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	68.00 – 69.00	Plenar
68.00 – 69.00	F58 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	69.00 – 70.00	Plenar
69.00 – 70.00	F59 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	70.00 – 71.00	Plenar
70.00 – 71.00	F60 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	71.00 – 72.00	Plenar
71.00 – 72.00	F61 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	72.00 – 73.00	Plenar
72.00 – 73.00	F62 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	73.00 – 74.00	Plenar
73.00 – 74.00	F63 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	74.00 – 75.00	Plenar
74.00 – 75.00	F64 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	75.00 – 76.00	Plenar
75.00 – 76.00	F65 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	76.00 – 77.00	Plenar
76.00 – 77.00	F66 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	77.00 – 78.00	Plenar
77.00 – 78.00	F67 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	78.00 – 79.00	Plenar
78.00 – 79.00	F68 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	79.00 – 80.00	Plenar
79.00 – 80.00	F69 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	80.00 – 81.00	Plenar
80.00 – 81.00	F70 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	81.00 – 82.00	Plenar
81.00 – 82.00	F71 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	82.00 – 83.00	Plenar
82.00 – 83.00	F72 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	83.00 – 84.00	Plenar
83.00 – 84.00	F73 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	84.00 – 85.00	Plenar
84.00 – 85.00	F74 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	85.00 – 86.00	Plenar
85.00 – 86.00	F75 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	86.00 – 87.00	Plenar
86.00 – 87.00	F76 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	87.00 – 88.00	Plenar
87.00 – 88.00	F77 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	88.00 – 89.00	Plenar
88.00 – 89.00	F78 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	89.00 – 90.00	Plenar
89.00 – 90.00	F79 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	90.00 – 91.00	Plenar
90.00 – 91.00	F80 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	91.00 – 92.00	Plenar
91.00 – 92.00	F81 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	92.00 – 93.00	Plenar
92.00 – 93.00	F82 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	93.00 – 94.00	Plenar
93.00 – 94.00	F83 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	94.00 – 95.00	Plenar
94.00 – 95.00	F84 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	95.00 – 96.00	Plenar
95.00 – 96.00	F85 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	96.00 – 97.00	Plenar
96.00 – 97.00	F86 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	97.00 – 98.00	Plenar
97.00 – 98.00	F87 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	98.00 – 99.00	Plenar
98.00 – 99.00	F88 Elektronisk styring av proteser - avklaringer	99.00 – 100.00	Plenar

Bakerst t.v. Paul Erik Bjørneseth. Foran fra v. Martin Goplen, Hansen, Tomm Kristensen, Hans Petter Aursand og Øyvind Sten

Fra OrtoEurope stand. Fra v. Janne Hultgren, Karl-Erik Stenberg og Jan Jones

Fra TECs stand. T.h. Helle Mo

teknisk Kongress

ar der"

, amputerte og hoppforsøk, erfaring
dsanalyse, registreringsopplegg for
k av trykkmålingsutstyr til

MENTUM var der. På side 12 refereres
Arums åpningstale. Vi har ellers valgt å
ennom bilder.

Program Lørdag 7. oktober

Tid	Sted	Medarbeider
08.00 - 09.00	08.00 - 09.00	08.00 - 09.00
09.00 - 10.00	09.00 - 10.00	09.00 - 10.00
10.00 - 11.00	10.00 - 11.00	10.00 - 11.00
11.00 - 12.00	11.00 - 12.00	11.00 - 12.00
12.00 - 13.00	12.00 - 13.00	12.00 - 13.00
13.00 - 14.00	13.00 - 14.00	13.00 - 14.00
14.00 - 15.00	14.00 - 15.00	14.00 - 15.00
15.00 - 16.00	15.00 - 16.00	15.00 - 16.00
16.00 - 17.00	16.00 - 17.00	16.00 - 17.00
17.00 - 18.00	17.00 - 18.00	17.00 - 18.00
18.00 - 19.00	18.00 - 19.00	18.00 - 19.00
19.00 - 20.00	19.00 - 20.00	19.00 - 20.00
20.00 - 21.00	20.00 - 21.00	20.00 - 21.00
21.00 - 22.00	21.00 - 22.00	21.00 - 22.00
22.00 - 23.00	22.00 - 23.00	22.00 - 23.00
23.00 - 24.00	23.00 - 24.00	23.00 - 24.00
24.00 - 25.00	24.00 - 25.00	24.00 - 25.00
25.00 - 26.00	25.00 - 26.00	25.00 - 26.00
26.00 - 27.00	26.00 - 27.00	26.00 - 27.00
27.00 - 28.00	27.00 - 28.00	27.00 - 28.00
28.00 - 29.00	28.00 - 29.00	28.00 - 29.00
29.00 - 30.00	29.00 - 30.00	29.00 - 30.00
30.00 - 31.00	30.00 - 31.00	30.00 - 31.00
31.00 - 32.00	31.00 - 32.00	31.00 - 32.00
32.00 - 33.00	32.00 - 33.00	32.00 - 33.00
33.00 - 34.00	33.00 - 34.00	33.00 - 34.00
34.00 - 35.00	34.00 - 35.00	34.00 - 35.00
35.00 - 36.00	35.00 - 36.00	35.00 - 36.00
36.00 - 37.00	36.00 - 37.00	36.00 - 37.00
37.00 - 38.00	37.00 - 38.00	37.00 - 38.00
38.00 - 39.00	38.00 - 39.00	38.00 - 39.00
39.00 - 40.00	39.00 - 40.00	39.00 - 40.00
40.00 - 41.00	40.00 - 41.00	40.00 - 41.00
41.00 - 42.00	41.00 - 42.00	41.00 - 42.00
42.00 - 43.00	42.00 - 43.00	42.00 - 43.00
43.00 - 44.00	43.00 - 44.00	43.00 - 44.00
44.00 - 45.00	44.00 - 45.00	44.00 - 45.00
45.00 - 46.00	45.00 - 46.00	45.00 - 46.00
46.00 - 47.00	46.00 - 47.00	46.00 - 47.00
47.00 - 48.00	47.00 - 48.00	47.00 - 48.00
48.00 - 49.00	48.00 - 49.00	48.00 - 49.00
49.00 - 50.00	49.00 - 50.00	49.00 - 50.00
50.00 - 51.00	50.00 - 51.00	50.00 - 51.00
51.00 - 52.00	51.00 - 52.00	51.00 - 52.00
52.00 - 53.00	52.00 - 53.00	52.00 - 53.00
53.00 - 54.00	53.00 - 54.00	53.00 - 54.00
54.00 - 55.00	54.00 - 55.00	54.00 - 55.00
55.00 - 56.00	55.00 - 56.00	55.00 - 56.00
56.00 - 57.00	56.00 - 57.00	56.00 - 57.00
57.00 - 58.00	57.00 - 58.00	57.00 - 58.00
58.00 - 59.00	58.00 - 59.00	58.00 - 59.00
59.00 - 60.00	59.00 - 60.00	59.00 - 60.00
60.00 - 61.00	60.00 - 61.00	60.00 - 61.00
61.00 - 62.00	61.00 - 62.00	61.00 - 62.00
62.00 - 63.00	62.00 - 63.00	62.00 - 63.00
63.00 - 64.00	63.00 - 64.00	63.00 - 64.00
64.00 - 65.00	64.00 - 65.00	64.00 - 65.00
65.00 - 66.00	65.00 - 66.00	65.00 - 66.00
66.00 - 67.00	66.00 - 67.00	66.00 - 67.00
67.00 - 68.00	67.00 - 68.00	67.00 - 68.00
68.00 - 69.00	68.00 - 69.00	68.00 - 69.00
69.00 - 70.00	69.00 - 70.00	69.00 - 70.00
70.00 - 71.00	70.00 - 71.00	70.00 - 71.00
71.00 - 72.00	71.00 - 72.00	71.00 - 72.00
72.00 - 73.00	72.00 - 73.00	72.00 - 73.00
73.00 - 74.00	73.00 - 74.00	73.00 - 74.00
74.00 - 75.00	74.00 - 75.00	74.00 - 75.00
75.00 - 76.00	75.00 - 76.00	75.00 - 76.00
76.00 - 77.00	76.00 - 77.00	76.00 - 77.00
77.00 - 78.00	77.00 - 78.00	77.00 - 78.00
78.00 - 79.00	78.00 - 79.00	78.00 - 79.00
79.00 - 80.00	79.00 - 80.00	79.00 - 80.00
80.00 - 81.00	80.00 - 81.00	80.00 - 81.00
81.00 - 82.00	81.00 - 82.00	81.00 - 82.00
82.00 - 83.00	82.00 - 83.00	82.00 - 83.00
83.00 - 84.00	83.00 - 84.00	83.00 - 84.00
84.00 - 85.00	84.00 - 85.00	84.00 - 85.00
85.00 - 86.00	85.00 - 86.00	85.00 - 86.00
86.00 - 87.00	86.00 - 87.00	86.00 - 87.00
87.00 - 88.00	87.00 - 88.00	87.00 - 88.00
88.00 - 89.00	88.00 - 89.00	88.00 - 89.00
89.00 - 90.00	89.00 - 90.00	89.00 - 90.00
90.00 - 91.00	90.00 - 91.00	90.00 - 91.00
91.00 - 92.00	91.00 - 92.00	91.00 - 92.00
92.00 - 93.00	92.00 - 93.00	92.00 - 93.00
93.00 - 94.00	93.00 - 94.00	93.00 - 94.00
94.00 - 95.00	94.00 - 95.00	94.00 - 95.00
95.00 - 96.00	95.00 - 96.00	95.00 - 96.00
96.00 - 97.00	96.00 - 97.00	96.00 - 97.00
97.00 - 98.00	97.00 - 98.00	97.00 - 98.00
98.00 - 99.00	98.00 - 99.00	98.00 - 99.00
99.00 - 100.00	99.00 - 100.00	99.00 - 100.00

Sverre J. Olsvik, Leder for Norske
Ortopediingeniørers Forening

Ortopediingeniør Robert Fuglo i trengslen

Bård Bjerring-
vandabl

Bengt Söderberg med sin Anna og Helle trivdes godt

To ledere, Tonny Ploug, KEA-Sverige og Nils-Odd
Tønnevold, MOMENTUM og Anita Baastad

oller

erimeds stand. Fra .v. Ole Vestgård, Robert Jansbeden og Steinar
Knutsen

Gudrun Øye følger med

Jarle Aga og Anne-Lise Härter
bemannet resepsjonen

Liv Arum sa:

“For den enkelte som lever med en funksjonshemming fremstår tilværelsen som et langsiktig livsprosjekt. Et prosjekt som mange ganger kan kjennes som en kamp mot vindmøller. I denne kampen utvikler funksjonshemmede realkompetanse - og *vet* hvor “skoen” trykker. I rehabiliteringsprosessen er målet “det optimale” - det best mulige, en formulering som rommer to av rehabiliteringens mest avgjørende poeng:

1. Helhetsperspektivet - at rehabilitering omfatter alle deler av menneskets funksjonsnivå
2. Rollefordelingen mellom bruker og fagperson

Helhetsperspektivet er en prosess hvor ulike komponenter samvirker:

kroppslige funksjoner, mentale prosesser, følelsesmessige reaksjoner og sosialt samspill. Den grunnleggende utfordringen er at all kunnskapsutvikling bærer i seg et spenningsforhold mellom en helhetlig tilnærming og en økende spesialisering. Paradoksalt nok er økt kunnskap ikke alltid ensbetydende med økt kompetanse. Sann sett står den helhetlige kompetansen alltid i en viss fare for å falle mellom kunnskapens stoler etter hvert som spesialiseringen går sin gang. Vi trenger derfor en bevisst strategi for utvikling av helhetlig kompetanse på helhetlig rehabilitering.

Bruker + fagperson

Å klargjøre det mulige er fagpersonens, rådgiverens oppgave. Å synliggjøre og beskrive hva som er best, kan bare den som selv “har skoen på”. Avgjørende blir da samspillet og dialogen mellom fagperson og bruker. For å nå “det optimale” må brukeren bli tatt på alvor av lydhøre fagpersoner som mestrer brukermedvirkning. Bruker-/fagpersonrollene har begge et ansvar. Fagpersonens er å finne ut hva som er mulig. Brukerens er å finne ut av hva han/hun vil. Hvis rolleinnhaverne tar sitt ansvar seriøst kan resultatet av rehabilitering bli ‘det best mulige’. Mange ulike fagpersoner bidrar til at livet blir bra - funksjonshemming inkludert. Hver enkelt av dem er allierte i det å løse praktiske problemer i den enkelte brukers livsprosjekt. Til forsamlingen sa Liv Arum: “Dere spiller en rolle i det å gjøre livet ‘det mulige’. I forkant av denne kongressens faglige program er derfor min oppfordring til dere: Ikke glem det”!

Erling P. Bockmann i forgrunnen og fra v. Olav Telle,
Jill-Helen Nielsen og Anita Baastad

Inger Groven mellom Øistein Johansen t.v. og Bjørn
Sværen var svært fornøyd med arrangementet

.. og lytterne var mange, mange

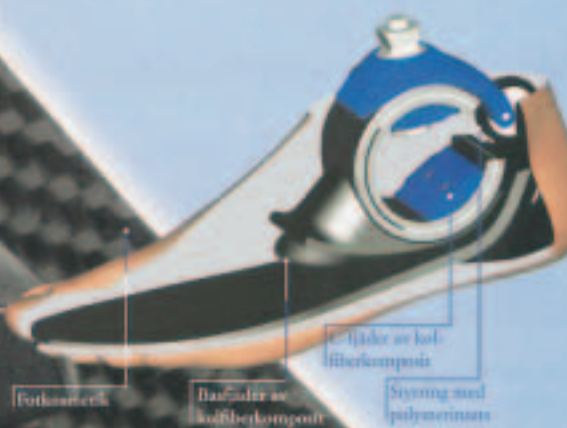

1C40 OTTO BOCK C-WALK.

Otto Bock C-Walk 1C40 är en kolfiberfot som förenar komfort och energilagring. Allsidig rörlighet och samtidig hög energilagrande egenskaper kombineras för komfortabelt gående.

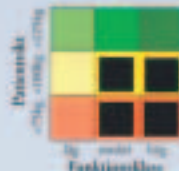
C-fjädern skapar en elastisk hälisättning. Den därvid lagrade energin främjar avrullningen fram till midstance. Vid belastning av främre fotdelen lagras energi av C- och basfjädern som nyttjas för inledning av svingfasen.

Den integrerade styrningen kontrollerar fjäderegenskaperna vid rörelseförloppet oberoende av kroppsvikt och aktivitet.

Komfort & Energi

Den tunna fotkommerciellen är en funktionell del av foten genom sin inre utformning.

Otto Bock lämnar en uttalad garanti på sammanlagt 2 år förutsatt att inledande modulkomponenter har kommit till användning enligt Otto Bock klassificeringen[®].

Otto Bock

SCANDINAVIA AB

Ett företag i Otto Bock gruppen
Box 623 - SE - 60114 Norrköping - Sverige
Telefon +46 (0)11-28 06 00 - Telefax +46 (0)11-31 20 05
e-mail: info@ottobock.se - Internet: <http://www.ottobock.se>

PROVEN QUALITY • PRACTICAL SOLUTIONS

En kulturrevolusjon er skjedd!

Fornyelse i offentlig forvaltning

En forpliktende serviceerklæring er skapt!

Brukeren er kompetent og har rett til å vite hva han/hun kan forvente seg av kvalitetstjenester.

BRAVO!!!

I anledning trygdeetatens årskonferanse 2000 7. november i Ærverdige Gamle Logens Store Sal ble vi kjent med "Nyskapningen" Serviceerklæringen og dens innhold.

320 deltakere var til stede. Blant dem var ; tryggedirektør Dagfinn Høybråten, sosialminister Guri Ingebrigtsen, Avdelingsdirektør Per Knudsen, RTV, trygdesjef Jon Eidem, Stjørdal trygdekonto, forbundsleder Gunnar Buvik, Norges Handikapforbund, direktør Arne Simonsen, Statens Informasjonstjeneste og Ingolf Håkon Teigene, leder av paneldebatten. Selvfølgelig var MOMENTUM der. Mange vakre ord ble sagt i det godes hensikt.

Serviceerklæringen har vært en styrt prosess fra Rikstrygdeverket og er et viktig virkemiddel for å bedre brukerorienteringen og i større grad imøtekomme brukerens behov – det er en form for **varefakta** som gir klar beskjed om hva brukerne kan vente seg av tjenester og service, fastsatt etter faste nasjonale kriterier. Arbeidet knyttet til utvikling av serviceerklæringene har bevirket til at trygdekantorene nå er tilrettelagt med teleslynge og tilgjengelighet for rullestolbrukere. Saksbehandlingstiden er redusert og det gis tilbud om hjemmebesøk og time-

avtale også utenom ordinær kontortid – brukerne **skal** møtes med respekt! Blir de ikke det, kan de klage. Trygdeetaten har et eget system og rutiner for oppfølging av klager. Høres ikke dette utrolig ut?

Utvikling/endring er en tung prosess. Vi mennesker har jo en iboende motstand mot alt som er nytt. "Man vet hva man har, men ikke hva man får". Serviceerklæringens svangerskapstid startet med det første pilotprosjektet i Nord-Trøndelag i 1997 og frem til november 2000. Da ble samtlige trygdekantorer "sertifisert", det vil si de har sin egen serviceerklæring. Dette er i grunnen et svært kort svangerskap tatt i betraktning av hva som skulle fødes, nemlig en helt ny holdning – Fra *klienten* med lua i handa til *brukeren* som møtes med respekt, ansvarliggjøring og aktiv medvirkning i egen sak.

Vi formoder at det har vært et smertefullt svangerskap og at etterveene vil bli

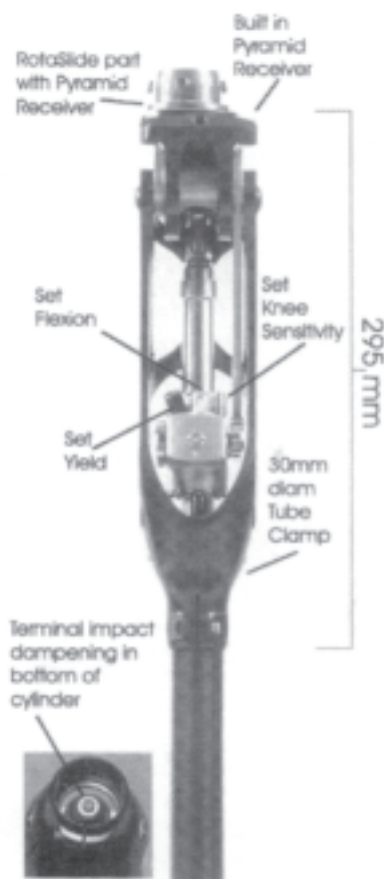
langvarige. Sitat fra tryggedirektør Dagfinn Høybråten's foredrag "Uansett rolle og oppgave i trygdeetaten har vi som arbeider i etaten en ting felles. Vi er med på å skape kvalitet i møtet med det enkelte mennesket. Vi er på en eller annen måte i kontakt med de fleste familier i Norge i løpet av et år. Måten vi møter dem på betyr noe for velferd og levkår i Norge. Vår visjon er at vi skal møte det enkelte mennesket med respekt, vennlighet og god faglig kvalitet. Vi skal sikre rett ytelse til rett tid. Vi er folkets tjenere og velferdssamfunnets forvaltere. Spissen i vår organisasjon er ikke toppetasjen i Rikstrygdeverket, men den enkeltbrukers møte med vår etat på det enkelte trygdekonto. Det er dette vi kaller sannhetens øyeblikk, det er der vi er opp til eksamen."

MOMENTUM ønsker trygdeetaten - og oss brukere
LYKKE TIL!

Anita Baastad

fortsettelse fra s. 6

duktet var kjempebra, men man kunne ikke si det samme om designet. Etter en runde på konstruksjonsbordet var Regnells hydraulikksystem å finne i "ULTIMATE KNEE". Konstruksjonen av hydraulikken og protesens funksjon har alltid vært særdeles bra og med en gjennomtenkt, moderne industridesign fikk det den aksept av markedet som produktet fortjener.

50-årsprosjektet

Det skulle altså ta nesten 50 år med motbakker innen Carl-Erik Regnells protesekneledd fikk den anerkjennelsen det med rette burde få. I det produktet som selges i dag lever Regnells tankegang og grunnkonstruksjon videre

og det er i grunnen samme hydraulikksystem som anvendes i "ULTIMATE KNEE" i dag som Regnell fikk patent på i 1952 og oppfinnerpremie for i Paris i 1954!

Av Ortopediingeniør Michael Degeskär, Malmö

Oversatt av Nils-Odd Tønnevold

Gjengitt med tillatelse fra KEAnytt

GULLMEDALJE 1954 til REGNELL

I 1954 ble Regnellprotesen tildelt gullmedaljen ved en oppfinnerkonkurranse i Paris. De hydrauliske prinsippene er i dag stort sett de samme og gir protesen følgende funksjoner:

1. Hydraulisk låsning (el. kontrollert bremsing) ved hælkontakt med underlaget. Pga. den absolutte låsningen kan belastningslinjen legges gjennom eller noe bak kne-sentrum. Fordelen med dette er at avstanden fra hofteleddet til ankelen forkortes umiddelbart etter opplåsning hvilket gjør det lettere å gå.
2. Opplåsning ved å "gå gjennom" steget på vanlig måte og flytte belastningen til framfoten.
3. Hydraulikken gjør at svingfasen (leggens pendling under gang) automatisk tilpasser seg rådende ganghastighet.
4. Hydraulisk strekningsdemper som unngår "stakkato-gang" og slag mot protesen ved strekning.
5. Bryter for å endre kneets funksjon mellom at (a) kneleddet låses helt eller (b) kneleddet bremser, dvs. bøyer seg sakte og kontrollert under belastning.
6. Fotens ankelledd tillater bøyning i fire retninger. For å gi spenst var ankelen omgitt av gummi. Gummien var tilgjengelig i flere hardhetsgrader og kunne byttes ut etter ønske.

Samtlige funksjoner kunne varieres individuelt og hydraulikken kunne stilles inn slik at protesen pendlet i takt med rådende ganghastighet på samme måten som et moderne, datastyrt kneledd.

Växjöprotesen

I 1971 ble det gjort et første forsøk på å standardisere kneleddet for å gjøre det mer tilgjengelig. SteFri protes AB ble etablert av Karl-Erik Stenberg og Friberg samtidig som Carl-Erik Regnell ble kjøpt ut. Forsøket ble ingen stor kommersiell suksess og Karl-Erik Stenberg stod igjen som eier og etablerte Växjöprotese AB. Stenberg begynte å utvikle "innpakningen" og i 1982 så det første glassfiberchassiet dagens lys. Deretter, i 1985, fikk hydraulikken bedre stempelstang og tetninger og mot slutten av 80-årene ble Växjöprotesen lansert som modulkomponent hvilket innebar at den kunne kombineres med hvilken som helst fot. Protesen hadde nå bare én ulempe - salget gikk tregt.

For å imøtegå dette inngikk Växjöprotes AB samarbeid med Camp Scandinavia AB som gjennom sitt store internasjonale nettverk skulle få fart på salget. Da så ikke skjedde trakk Camp seg fra samarbeidet. Med en stolt vikings stahet fortsatte Karl-Erik Stenberg og fant en ny partner i det engelske selskapet OrthoEurope. I 1996 overtok OrthoEurope produksjonen og det ble snart innsett at pro-

I NESTE NUMMER

28. november 2000 ble det avholdt Filmkveld/paneldebatt på Park Hotel Rica i Oslo. Drøyt 90 deltakere fant veien til dette meget vellykkede arrangementet som fant sted denne siste tirsdagen i regnfulle november 2000.

MOMENTUMnytt nr 1/2001 vil bringe en fyldestgjørende reportasje fra denne begivenheten.

*Vi i styret vil ønske alle medlemmer
og andre sympatisører*

*og takke dere alle for tillit og
godt samarbeide i året 2000*

*Vi ønsker alle en trivelig jul
og et riktig
godt nytt år*

NOBISK TOLKESK
ORTOPEDI AS
-spesialister på armproteser

Besøksadresse Vikaveien 17,
Postboks 10 2312 Ottestad
Telefon 62 57 44 44, Fax 62 57 44 45,
E-mail nto@ortonor.no
www.ortonor.no

Fryser du på arm- eller benstumpen?

Runes arbeidsprotese.

Arbeidsprotesen ikledd muffe.

Runes arm ikledd elgmuffen.

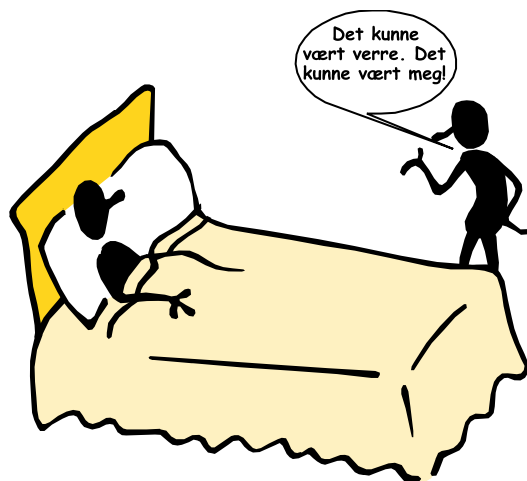
Dette er Runes alfa og omega mot frost og ubehag.

Vi har løsningen!

Varmemuffe i elgskinn foret med
fiberpels e.l. og eventuelt innsydd
varmetråder. Spesialsydd etter mål.
Les også artikkelen: Rune Søstuen,
møbeltapetserer og
armprotesebruker i
MOMENTUMnytt nr. 2/2000.

Hedmark Salmakerverksted

For mer informasjon, ring
Hedmark Salmakerverksted
tlf.: 62 41 34 55 og/eller
Trond Schonhowd tlf. 62 57 44 44

Porto

MOMENTUM
Grinistubben 6
1343 Eiksmarka

PRESSEMEDLING

Pi Medical og Karlsson & Bergström fusjonerer til ÖSSUR Nordic

Pi Medical AB og Karlsson & Bergström AB har blitt kjøpt opp av ÖSSUR. Kjøpet inngår i ÖSSURs strategiske mål med å bygge opp global distribusjon. Grnlaget for dette ble lagt med ÖSSURs oppkjøp av Flex-Foot Inc. og sammenslåing av ÖSSURs og Flex-foots distribusjon i USA.

Ledelsen for det nye selskapet, ÖSSUR Nordic, vil bestå av Yvonne Meyer, adm.direktør; Jonas Bergström, salgssjef og

Fredrik Meyer, markedssjef. Den nye ledelsen har besluttet å legge hovedkontor og lager til Uppsala med filial i Helsingborg. Organisasjonsendringer kommer til å bli gjennomført suksessivt i løpet av år 2001.

Gjennom den synergien som følger av sammenslåingen vil man kunne tilby et bredt produktspekter innen proteser og ortoser samt tilby bedre service og tilgjengelighet. ÖSSUR

Nordic vil ha 8 selgere til å betjene Sverige, Norge, Danmark og Finland og etterhvert også de baltiske land.

Til den engelske pressen sier ÖSSURs konsernsjef Jon Sigurdsson at: "We are extremely excited that the previous owners of Pi Medical AB and Karlsson & Bergström AB have decided to stay with the new company and become partners in the ÖSSUR family".

For ytterligere opplysninger vises det til selskapenes hjemmesider, e-postadresser og telefon:

ÖSSUR

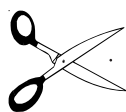
<http://www.ossur.com>
rdi@ossur.is
Tlf. 00354 51 52 301

Pi Medical

ym@pimedical.se
Tlf 0046 18 15 21 15

Karlsson & Bergström

<http://www.karlssonochbergstrom.se>
jonas@karlssonochbergstrom.se
Tlf. 0046 42 15 53 90

Vennligst kryss av det som passer.

_____ Ja, jeg ønsker å bli medlem i MOMENTUM, Foreningen for Arm- og Benprotesebrukere

Navn:

Adresse:

Postnr. og poststed:

Tlf.: Mobil: Fax:

Fødselsår:

Dato og signatur:

Medlemstype (vennligst sett kryss):

Hovedmedlemskap (for arm- og benprotesebrukere) _____

Støttemedlemskap (for venner, pårørende og fagpersonell) _____

Bedriftsmedlemskap (for verksteder og leverandører) _____

Leserne har ordet

Kjære MOMENTUM!

Nå vil jeg gjerne dele mine erfaringer fra Atterås i Bergen med Momentums lesere.

Jeg var blitt lei av likegyldige holdninger og ingen informasjon fra andre ortopediingeniører og kontaktet derfor Atterås. Der fikk jeg komme, og jeg må si at det var en gledelig opplevelse! Staben sto på trappa og tok imot meg da jeg kom, ønsket meg velkommen og tok seg av meg på en helt fantastisk måte både med informasjon og ikke minst - de så ut til å glede seg over arbeidet. Ingenting var tilfeldig, alt ble undersøkt og jeg fikk se og prøve hva jeg ønsket. Selv C-leggen (datakneet) fikk jeg prøve. Stor var min forundring da det fungerte kjempefint. I Oslo fikk jeg nemlig høre at jeg var for lett i vekt og derfor virket det ikke! Atter igjen mangel på opplæring og interesse. Nå var jeg så heldig at Atterås hadde besøk av en av de fremste spesialister på proteseteknikk - en finne ved navn Juha P. Raninen - og

de laget ICS-hylse til meg. Den passet helt perfekt, så nå skal jeg prøvegå protesen hjemme før kosmetikken blir laget. Jeg har også fått et ankelledd som er stillbart etter skohøyden! Jeg er i den 7ende himmel! Ikke bare for hylse, kne og ankel - også kosmetikken imponerer meg. Nå skal det ikke stikkes under en stol at jeg er forfengelig, slik at kosmetikken er svært viktig for meg. I Bergen lager de kosmetikk med en slags hud over slik at man ikke trenger dekkstrømpe. I tillegg kan man få tredelt kosmetikk slik at kneet ikke blir så stivt når det er nytt og det holder seg pent lengre.

Jeg fikk protesen tilsendt etter at jeg kom hjem, og inne i esken lå det en lekker bag for frakting av protesen samt et spesielt hudvann som renses og styrket lårstumpen og rensepads for protesen. Kanskje ikke så mye å juble for tenker sikkert noen, men jeg ble altså virkelig rørt over slik empati og omtanke.

I det hele tatt - det var en stor positiv opplevelse å være der. Alle konsentrerte seg om å gjøre det beste for meg og den søte kontordamen - som også heter Lillian - sørget for både mat og kaffe av beste slag.

Ja, dette var slik jeg opplevde Bergensturen. Og tenk på at alt dette skyldes bladet Momentumnytt og at jeg ble invitert på MOMENTUMs grillfest i fjor.

Tusen takk.

Masse hilsen Lillian Perret.

Kjære MOMENTUM!

Er det noen av dere som har løst problemet med å få underbenklærne ned i en lårprotese? Finnes det spesialundertøy for lårprotesebrukere? Er takknemlig for informasjon.

Med vennlig hilsen en som nettopp er blitt lårprotesebruker.

Forsidebilde:

Inger Groven (venstre)
Jill-Helen Nielsen (høyre)

Leserne ønskes velkommen til
spalten *Leserne har ordet*.
Vennlig hilsen alle oss i styret.

life **goes** **ON...**

Rudy Garcia-Tolson bruker;

ICEROSS™ - protesehylser

TOTAL KNEE™ - protese kneledd

**FLEXFOOT™ - energilagrende
protesefot**

11-år gamle Rudy Garcia-Tolson fra USA ble født med misdannede bein. Da han var 5 år gammel, etter 15 operasjoner, ble Rudy og foreldrene hans stilt overfor et vanskelig valg; et liv med bein i rullestol eller amputasjon av begge beina og proteser.

Valget falt på amputasjon og med gode proteser, betydelig egeninnsats og bunnløs viljestyrke lever Rudy i dag et svært aktivt liv. Han løper, svømmer og sykler raskere enn de fleste og har allerede gjennomført tre Triathlons.

Rudy beviser hver dag gjennom sine prestasjoner at det meste er mulig. Han er en enorm inspirasjonskilde for mange, med eller uten skavanker. Eller som en idrettskollega uttalte så treffende:

*"Seeing Rudy makes me think that if I try harder,
I can do anything".*

www.ossur.com

Kontakt din ortopediingeniør eller
Geran Garbergs, Pi Medical,
for ytterligere informasjon!

Pi Medical • P.O. Box 67 • SE-751 03 Uppsala • tel +46 18 15 21 15 • fax +46 18 13 06 09 • email: gg@pimedical.se

Pi Medical